

Ympäristöluvantarpeen selvitys koskien Kukonahon tuulivoimalahanketta

Teklupaj 03.04.2023 § 27

266/10.03.00.01/2021

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Liitteet: Vaatimus ympäristöluvan tarpeen selvityksestä Kukonahon tuulivoimahankkeelle, Kukonahon ykeiskartta, meluselvitys, välkeselvitys

Oheismateriaali: Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös nro 1495/2022

Valmistelija

Rakennustarkastaja p. 040 344 7300

TM Voima Kukonaho Oy:lle 25.5.2021 § 39 myönnetty rakennusluvat mahdollistavat napakorkeudeltaan 142,5 – 155,5 metriä korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisen.

Tuulivoimahankkeen meluselvityksessä 25.2.2021 on käytetty mallinnuksessa napakorkeutta 142,5 metriä.

Pohjois-Suomen Hallinto-oikeus on päätöksellään 1495/2022 kumonnut KUK01- ja KUK09-tuulivoimaloiden rakennusluvat. Hallinto-oikeus on perustellut päätöstä mm. seruaavasti:

*” Rakennuslupahakemusten perusteeksi on laadittu kattavat selvitykset, joita ovat vaikutustenarvioinnin täydennys, näkemäalueanalyysi, valokuvasoitteet sekä melu- ja välkeselvitykset. Mainituissa selvityksissä maisema-, melu- ja välkevaikutuksia on mallinnettu napakorkeudeltaan 142,5 metrin korkuisten voimaloiden perusteella. Hallinto-oikeus toteaa, että tuulivoimaloiden napakorkeudella on merkitystä arvioitaessa muun muassa välkevaikutuksia sekä lentoestevalojen ja tuulivoimaloiden näkyvyyttä ympäröivässä maisemassa. Rakennusluvat mahdollistavat napakorkeudeltaan 13 metriä mallinnuksessa käytettyjä tuulivoimaloita korkeampien tuulivoimaloiden rakentamisen. **Näin ollen selvitysten perusteella ei voida luotettavasti arvioida toteutettavien tuulivoimaloiden maisema- ja välkevaikutuksia.**”*

*” Osayleiskaavassa on edellytetty, että alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa otetaan huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvoista sekä ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskevat ulkomelutason suunnitteluohjeavot. Laaditun meluselvityksen perusteella valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaiset ohjeavot eivät ylitä yhdenkään asuin- tai lomarakennuksen kohdalla. Rakennuslupia koskevissa päätöksissä ei kuitenkaan ole annettu tuulivoimaloiden melua koskevia lupamääräyksiä. **Tähän nähden meluselvitysten perusteella ei voida riittävästi arvioida toteutettavien tuulivoimaloiden meluvaikutuksia.**”*

Koska tuulivoimaloiden vaikutuspiirissä sijaitsee useita asuinrakennuksia ja melu- ja välkeselvityksistä ei voida luotettavasti arvioida toteutuvia välke- ja meluvaikutuksia, voi tuulivoimaloista seurata naapureille Laki eräistä naapuruussuhteista (13.2.1920/26) § 17 mukainen kohtuuton rasitus. Ympäristönsuojelulain (27.6.2014/527) § 27 mukaan ympäristölupa on oltava toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Ympäristöluvalla voidaan kontrolloida melusta, varjovälkkeestä ja jäätymisestä aiheutuvia haittoja.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksen 2016:13 perusteella koko hankkeelle ei tule hakea ympäristölupaa, vaan ympäristölupa tulee hakea niille tuulivoimaloille, joista saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Jo myönnetyt rakennusluvut eivät ole esteenä myöhemmälle vaatimukselle ympäristöluvan hakemisesta, jonka tarve ja edellytykset arvioidaan itsenäisesti YSL:n mukaisesti.

Esittelijä

Vt. rakennustarkastaja Ojala Ari

Päätösesitys

Tekninen lupajaos selvittää Kukonahon alueen yksittäisten tuulivoimaloiden ympäristölupatarpeen.

Päätös

Lupajaos keskusteli asiasta. Keskustelun kuluessa vt. rakennustarkastaja antoi kokouksessa muutetun päätösesityksen: Kahden kilometrin säteellä Kukonahon tuulivoimala-alueen viidestä tuulivoimalasta on 61 asukasta. Aukkaita on jokaisen tuulivoimalan vaikutusalueella. Koska yksittäinen tuulivoimala on osa laajempaa tuulivoima-alueita sekä välke- ja meluselvitykset on tehty koko alueelle, koko hanketta koskeva lupa on haittojen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisempi. Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristölupa tulee olla toimintaan, josta saattaa aiheutua naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Lain sanamuodon mukaan siis toiminnasta aiheutuvat vaikutukset ovat oleellisia, ei se, mistä toiminnan osista nämä vaikutukset ovat peräisin. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessä 2016:13 oikeus otti kantaa vain siihen, että ko. tapauksessa vain yhdellä tuulivoimalalla oli ympäristöluvan tarve, koska vain tämän voimalan läheisyydessä oli kohde, jolle kohtuutonta rasitusta muodostuu. Esimerkiksi päätöksessä KHO 6.5.2016/1905 katsottiin, että yksittäisten voimaloiden ympäristöluvan tarvetta ei voida arvioida erikseen, koska lupaa oli haettu ja selvitykset oli tehty koko

hankkeelle. Toiminnanharjoittajan ja lähiasukkaiden edun mukaista olisi edellyttää ympäristöluvan hakemista yksittäisten voimaloiden muodostamalle toimintakokonaisuudelle eli koko tuulivoimahankkeelle. Mahdollisten lupaehtojen noudattamisen ja valvonta olisi huomattavasti yksinkertaisempaa, esim. melua koskevien määräysten noudattamista voitaisiin valvoa melumittauksilla ilman pohdintaa, mistä voimalasta meluhaitta aiheutuu. Vt. rakennustarkastaja esittää, että tekninen lupajaos velvoittaa toimijaa hakemaan ympäristölupaa Kukonahon tuulivoimahankkeelle ennen voimaloiden käyttöönottoa. Toiminnalle tulee hakea YSL:n 27 § 2 mom. 3 mukaan ympäristölupa, koska toiminnasta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) § 17 mom. 1 tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

OTE:

Hakija, TM Voima Kukonaho Oy/Niklas Hokka